

Els Arquers

D'ARTHUR MACHEN

Traducció d'en M. Di Mauro

VA SER durant la retirada dels vuitanta mil¹ i el control de la Censura² és prou motiu per no ser més explícit. Però va ser en el dia més terrible d'aquell temps terrible, el dia en què la ruïna i el desastre s'aproparen tant que projectaren la seva ombra sobre la llunyana Londres i, sense cap notícia certa, els cors dels homes varen defallir i afeblir-se com si l'agonia de l'exèrcit al camp de batalla hagués penetrat dins les seves ànimes.

En aquell dia funest, quan tres mil homes armats amb tota la seva artilleria s'abocaren com una riuada contra la petita companyia anglesa va haver-hi un punt, per damunt de tots els altres en la nostra línia de batalla, que es trobà durant un temps en un perill esgarifós, no tan sols de ser vençut, sinó de ser completament anihilat. Amb el permís de la Censura i de l'expert militar, podríem descriure aquella posició com un sortint. Si aquesta aresta hagués estat trencada i desfeta, aleshores l'exèrcit anglès, per complet, hauria estat esmicolat, els Aliats restants haurien desistit i la caiguda de Sedan en seria la conseqüència inevitable.

Durant tot el matí, els canons alemanys havien tronat i ressonat contra aquell racó i contra el miler d'homes que el defensaven. Els homes feien broma dels obusos; els posaven noms ocurrents; feien juguesques i els rebien amb tornades de

cançons de *music-hall*. Però els projectils continuaven arribant i esclatant, tot esquarterant i desmembrant valents soldats anglesos; separant germans l'un de l'altre i, a mesura que creixia la calor del dia, també ho feia el terrible canoneig. Semblava que no arribaria cap ajut. L'artilleria anglesa era bona, però també clarament insuficient; contínuament era colpejada fins a convertir-se en ferralla.

Arriba un moment en una tempesta en alta mar on hom diu «Ara som al pitjor moment; no pot bufar amb més força.» i aleshores arriba una ràfega deu vegades més ferotge que qualsevol de les anteriors. Així va succeir en aquelles trinxeres britàniques.

No hi havia cors més valents en tot el món que els d'aquells homes; però, fins i tot ells, quedaren esglaiats quan aquest bombardeig alemany, com una fornàl encesa set vegades més forta que de costum, va caure damunt seu, els va aclaparar i els va destruir. I en aquell precís instant van veure des de les trinxeres com una colossal legió avançava sobre les seves línies. En quedaven cinc-cents, d'aquell miler d'homes, i, fins a on arribava la vista, la infanteria alemanya s'abocava contra ells, columna rere columna, com un món gris d'homes —deu mil en total, com es va saber amb posterioritat.

No quedava cap esperança. Alguns d'ells feien encaixades de mans. Un soldat va improvisar una nova versió de la cançó de batalla «*Good-by, good-by to Tipperary*», que acabava dient «I no hi arribarem pas!». I tots continuaren disparant ininterrompudament. L'oficial va comentar que

¹ Es refereix a la gran retirada dels Aliats fins al front del Marne a principis de la Primera Guerra Mundial (agost i setembre de 1914). (N. del T., com tota la resta)

² La Censura s'establí al Regne Unit a principis d'agost de 1914 mitjançant la DORA (Defence of the Realm Act) coincidint amb l'inici de la guerra.

potser mai més tindrien una ocasió tan bona de practicar la punteria i el graciós de Tipperary va preguntar «De què va servir Sidney Street?»³. I les poques metralladores van mirar de fer el que es podia. Però tothom sabia que era debades. Els cadàvers grisos s'amuntegaven per companyies i batallons, mentre d'altres arribaven i arribaven, arremolinant-se i escampant-se, tot avançant cada cop més enllà.

— Pels segles dels segles. Amén! —va dir un dels soldats britànics sense donar-hi gaire importància, mentre apuntava i disparava. I tot seguit va recordar —sense saber ni com ni per què— un peculiar restaurant vegetarià de Londres on havia menjat, una o dues vegades, un plat excèntric: unes escalopes fetes de llenties i nous que pretenien passar per uns bistecs. A tots els plats d'aquest restaurant hi havia estampada una figura de Sant Jordi en blau, amb el lema «*Adsit Anglis Sanctus Georgius*» —«Que Sant Jordi sigui present pels anglesos». Casualment, aquest soldat sabia llatí i altres coses inútils i ara, mentre disparava al seu home de la massa grisa que avançava —a tres-centes iardes de distància— va bramar aquell pietós lema vegetarià. Va continuar disparant fins al final i, al capdavant, en Bill a la seva dreta va haver de clavar-li una amistosa clatellada per aturar-lo, tot explicant-li que la munició del Rei valia prou quartos i era millor no malbaratar-la a la lleugera foradant alemanys morts amb dibuixets graciosos.

I, en el precís instant que l'estudiant de llatí va exclamar la seva invocació, va notar travessant-li el cos quelcom entre un estremiment i una descàrrega elèctrica. El brogit de la batalla va esvaïr-se-li de les orelles fins a esdevenir un suau murmuri i va ser reemplaçat, segons va dir, per

una gran veu i un clam més fort que el retronys d'un tro: «Formació! Formació! Formació!».

El cor s'encengué com una brasa ardent i tot seguit se li glaçà com el gel, ja que li semblava com si un tumult de veus respongués la seva crida. Va sentir, o li va semblar sentir, milers de veus cridant: «Sant Jordi! Sant Jordi!».

— Ah! Senyoria! Dolç Sant, concediu-nos l'alliberació!

— Per Sant Jordi i per l'alegre Anglaterra!

— A mi! A mi! Mon senyor Sant Jordi, socorreu-nos!

— Ah! Sant Jordi! Ah! Sant Jordi! Un arc llarg i un arc fort.

— Cavaller del cel, ajudeu-nos!

I mentre el soldat sentia aquestes veus, va veure davant seu, més enllà de la trinxera, una llarga línia de figures, amb una resplendor al seu voltant. Eren com homes que tensaven un arc, i, amb un altre crit, un núvol de fletxes volava xiulant i dringant cap a les hosts alemanyes.

Els altres homes de la trinxera no deixaven de disparar. No tenien esperança, però apuntaven com si estiguessin fent punteria a Bisley⁴.

De sobte, un d'ells alça la veu en l'anglès més planer.

— Déu és amb nosaltres! —va bramar a l'home del costat— Som extraordinaris! Mira aquells... cavallers grisos, mi-te'ls bé! Els veus? No cauen per dotzenes, ni per centenars. Cauen per milers. Guaita! Guaita! Ja ha caigut un regiment sencer mentre parlo amb tu.

— Calla, coi! —va bramar l'altre soldat mentre feia punteria—, què carall t'empatolles?

Però, astorat, s'empassà les paraules mentre parlava, ja que els grisos, efectivament, queien per milers. Els anglesos podien sentir els esgarips guturals dels oficials alemanys, l'esclafit dels seus

³ El Setge de Sydney Street fou un enfrontament armat ocorregut el gener de 1911 entre la policia londinenca, l'exèrcit anglès i un parell de revolucionaris letons, en l'època que Winston Churchill va ser ministre de l'Interior del Regne Unit.

⁴ Bisley és una localitat anglesa coneguda pel *National Shooting Centre* i on el 1908 es van disputar la majoria de les competicions de tir esportiu dels Jocs Olímpics.

revòlvers mentre disparaven els reticents i, així i tot, línia rere línia tots queien a terra.

Mentrestant, el soldat versat en llatí sentia els clams:

— A mi! A mi! Mon senyor, estimat, Sant Jordi, vingueu a l'ajut! Socorreu-nos!

— Gran Cavaller, defenseu-nos!

Les fletxes cantaires volaven tan ràpides i juntes que enfosquien el cel, a la vegada que l'horda pagana es fonia davant seu.

— Més metralladores! —li cridava el Bill al Tom.

— No les sento! —Tom li tornava el crit.

— Tant se val. Gràcies a Déu, els han encertat de ple.

De fet, hi havia deu mil soldats alemanys caiguts en aquell sortint de l'exèrcit anglès i, per tant, no van arribar al Sedan. A Alemanya, un país regit pels principis científics, l'Alt Estat Major va decidir que els menyspreables anglesos havien fet servir projectils que contenien un gas verinós de natura desconeguda, ja que no hi havia ferides discernibles als cadàvers dels soldats alemanys. Però aquell home que sabia quin gust tenen les nous que es fan passar per bistecs, sabia també que Sant Jordi havia vingut amb els arquers d'Agincourt a ajudar els seus compatriotes.

L'obra d'Arthur Machen publicada fins al 1929, com "*The Bowmen*", es troba en domini públic tant al Regne Unit com a la Unió Europea, havent passat més de 70 anys de la mort de l'autor.

"*The Bowmen*" fou publicat per primera vegada el 29 de setembre de 1914 a "*The Evening News*". Es va publicar novament a la revista "*Weird Tales*" de juliol de 1928.

Weird Tales és una marca registrada dels seus propietaris, però les revistes *Weird Tales* publicades fins al 1929 es troben en domini públic als Estats Units i a la Unió Europea, havent passat més de 95 anys de la seva publicació.

La traducció al català d'"*Els Arquers*" d'Arthur Machen és © 2025 per M. Di Mauro i s'ha llicenciat sota [Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

v1.0.0 2025-06-07

lapessanta.cat